

Ének

Kezdjük együttlétünket az *Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében*.
Köszöntsük egymást a legjobb jókívánsággal: *Az Úr legyen veletek!*
Foglaljatok helyet!

Ma István király ünnepe van, és a Bokor Nagy Tábor, a KRIKETT tábor zárása.
KRIKETT? Mi ez? Nem labdajáték folyt itt, nem is ropogós krocketet falatoztunk, hanem a szómagyarázat szerint: „*Kritikus Keresztények Találkozója*”. „Kritikus” és „önkritikus” találkozó. A párját ritkító Tábor összes témája a „nő és férfi” körül forgott.

Kérdés: Mi legyen, és milyen legyen a Tábor záróakkordja?!
Kritikus? Önkritikus?

Mindenekelőtt gyakoroljunk önkritikát! Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket és *bánjuk meg bűneinket*, hogy méltóképpen vehessünk részt Jézus szeretetlakomáján...

Szeressen minket a mindent adó Isten, bocsássa meg bűneinket, és vezessen bennünket az ő Jézusa Útján.

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, aki megteremtetted az embert, és azt akartad, hogy a Földön mennyországot teremtsen magának, add, hogy Utadat ne csak megismerjük, de járjuk is végig, és eljussunk a Te égi Országodba, aki élsz és szeretsz, most és mindörökké.

Olvasmány a Példabeszédek könyvéből (4, 10–15. 18–27)

Ének

Evangélium Szent Máté könyvéből (7, 24–29)

Két felszólítást olvastam ki a hallottakból. Az Evangéliumból: „Sziklára, és ne homokra alapozd a házad!” Az Olvasmányból: „Se jobbra, se balra ne térj le az útról!”
Megvallom, hogy hónapok óta kínlódtam ezen a mai záró-miséen. Főleg azon, hogy hogyan fogalmazzam a mondanivalómat: „szalonképesen” vagy „nyersen”?
Elgyávultam, és írtam egy szalonképesnek mondható szöveget. De az „Osonó” előadása utáni kiscsoportos megbeszélésen bátorítást kaptam. Arra is gondoltam, hogy csak nem félek a barátaimtól tabu témákat felvetni, ha a diktatúra idején az ellenségeinktől sem féltem. Az éjjel aztán átírtam a beszéd kritikus - önkritikus részét...

1) Jézus tanítása

Mindenekelőtt egy szót Jézus tanításáról. Az Evangéliumban Jézus azt mondja, hogy aki tanítását megtartja, az sziklára építi házát, aki nem tartja meg, az homokra. Az egyik nem fog a vihar, a másikat romba dönti.

Mit tanított Jézus? Mit ismertünk fel Napnál világosabban a Bokorban? Gondoljuk újra végéig!

Szeretet az Isten. Az ember törvénye a szeretet. Szeretetvilágot kell építenünk a világon.
A házasságnak, a családnak, a kis és nagy közösségnek sziklaalapja ez a szeretet.

Tudjuk, hogy ez a szeretet nem valami „gejlézés”, hanem kemény tennivaló.

Már a könyökünkön jön ki az evangéliumokból kielemezett lényeg: adás-osztózás, szolgálat, szelídség.

Ennek ellentétére épülő házasság, család, kis és nagy közösség homokra épül. Kitágítva a kört, így az egész társadalom homokra épül.

Jézus kisközössége, a Tizenkettő, és az első keresztények még szeretetre épülő testvéri közösségek voltak. A pogányok így súgtak össze a hátuk mögött: „Nézzétek, hogy szeretik egymást!” (Tertullian).

A történészek Nagy Konstantin császárral jelölik meg azt a döntő fordulatot, amikor véglegesen beépül az egyházba a „piramis” (főkutya–alkutya rendszer), és a vagyon, a hatalom és az erőszak. A kereszténység vallási köntösbe bújtatott „állam-rend” lesz, hatalmi rendszer (hierarchia = szent, papi uralom).

Jézus biztosan nem erre a kereszténységre gondolt, amikor utódjának ígérte az ő szeretetközösségének vezetését: „Te Péter vagy (szikla), és én erre a sziklára építem egyházamat!” (Mt. 16,18).

És arra igenis gondolt, a Zebedeus fiak hatalmi ambíciói kapcsán, és a világ urairól szólva, hogy: „Köztetek ne így legyen!” (Mt. 20,25)

2) István király

Ma az országalapító István királyra emlékezünk. A liturgia szerkesztői a mai evangéliumnak a sziklára épített ház történetét bizonyára azért választották, mert azt akarták sugallni ezzel, hogy István király sziklára építette az országot, amikor a pogányságot a kereszténységre térítette.

Annyit kritikusan meg kell jegyeznünk, hogy István nem jézusi alapokra építette fel az országot. Ő a konstantini kereszténységet vette át, mely a vagyon, a hatalom és erőszak „szentháromságára” épül. Tudjuk, hogy ő a magyar törzsektől megszerezte a vagyont, ellenségei megölésével megszerezte az egyeduralmat, és később részt vett a nyugati keresztény államok gyilkos háborúiban is.

Mai szemmel tudjuk, hogy a „kardos keresztény király” önellentmondás. Gondoljunk csak Jézusra, aki Péterrel letétette a kardot: „Tedd hüvelyébe a kardodat, mert mindaz, aki kardot ragad, kard által vész el” (Mt26,52). Még őt magát sem engedte, hogy fegyverrel védjék.

Az egyház Istvánt a szent királyok közt tartja nyilván. Isten a tudója, hogy ki miként tér meg, és kit nevezhetünk szentnek. Az biztos, hogy István király szent lehetett, de jézusi keresztény nem volt. Bár tudjuk, hogy halála előtt, látva műve összeomlását. letette a koronát és a kardot. Odaadta a másfajta Nagyasszonynak, és másfajta Fiának, hogy ők irányítsák tovább a magyarok országát. Talán beismerte ezzel a maga kormányzásának csődjét?

A köztudatban az él, hogy a magyarságot a kardos királyok, és nagy uralkodók tartották fenn. Mi úgy gondoljuk, ahogy a magyar költő (Bersenyi), hogy az ország, a társadalom alapja a jó erkölcs: „*Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed*” (Bersenyi).

Homokra épül a ház, melynek nincs szilárd erkölcsi alapja. A hatalmi rendszerek előbb-utóbb megbuknak. A magyarságot a gyermekeket szülő anyák, az áldozatos munkával dolgozó apák, az emberi szeretetkapcsolatokat teremtő kisemberek tartották fenn ezer éven át és tartják fenn ma is!

3) „Se jobbra, se balra”

Az Olvasmány utolsó mondatáról szeretnék még néhány szót mondani, mely így hangzik: „*Se jobbra, se balra ne térj le az útról!*”

Tabu témát érintek, mely a politikát és korunk legsúlyosabb kérdését érinti, a menekültkérdést. Egyben identitásunkat is, mert eszményeinkhez való hűségünk mellé teszek kérdőjelet. Félve mondom ezeket, de remélem, Bokros szívetek megérti, miről beszélek.

A kommunizmus idején tiszta és világos volt előttünk a jézusi Út mibenléte. A rendszerváltás után mintha minden összezavarodott volna.

Az *adás és osztás szabály* akkor még az volt, hogy a nagyobb szükségét szenvedőket kell elsősorban segíteni. Ma körökről beszélünk: mintha ez egyéni önzés, a családi önzés, a csoportönzés, a nemzeti önzés diktálná az elsőbbséget. Annak idején nagy hangsúlyt kapott a „harmadik világ”, melyet következetesen évtizedeken át támogattunk. Ma az éhségtől és üldözéstől szenvedőket akkor sem szívesen támogatjuk, ha idejönnek. Főleg akkor nem! Azért meg kell jegyezni, hogy itt van köztünk Musztafa barátunk, Etiópia börtönéből szabadulva, és most szerdán jön a családja (felesége és három kislánya), akiket mi, a Bokor támogatunk. Vállaltuk ezt a jelszerepet, szemben másokkal!

A *szolgálat* a másik jézusi eszmény, amit követtünk, vállalva a társadalmi kicsiséget is. Jó tudatosítanunk, hogy a szolgálat a kicsik, az üldözöttek, és kiszolgáltatottak segítségét jelenti, és nem a hatalom kiszolgálását, kritika nélküli támogatását és fenntartását.

Az *erőszakmentesség* társadalmi szinten, a diktatúra idején, a főleg a katonaság megtagadását jelentette. Jó tudnunk, hogy ma sem az erőszak felhasználását jelenti, a nem is támadó, csak kopogtató szerencsétlenekkel szemben. Az önvédelem, a honvédelem, az államvédelem, az ország és kultúra és vallás védelme nem tartozik az erőszaktevés körébe Jézus szellemében.

Az a félelmem, hogy eszményeink átértékelése és átértelmezése zajlik öntudatlanul is körünkben. Valaki a kics csoportos megbeszélésen azt mondta: Ez a menekült ügy most vízválasztó a Bokor életében. A tiszta vagy kevert eszmék választása a tét! Az a kérdés, hogy a Bokor megőrzi-e Jézushűségét.

Tudom, hogy bonyolult kérdés ez az egész ügy. Tudom, hogy nem tudja megoldani, még fel fogni sem egy kisember. Még a nagy emberek sem! De ha ebben a kérdésben a kisembert: Jézust, lebecsüljük, átértelmezzük, akkor nincs szüksége ránk a világnak! Mert nincs, aki a szeretet igazi értelmét képviseli a gyűlölettel, a vad ösztönök felszításával és a gazdagságát, hatalmát és uralmát fenntartani akaró konstantini kereszténységgel szemben!

Nyers voltam? Elnézést! Nem vitát akarok gerjeszteni a Bokorban, hanem félelmeimet megosztani veletek. És a Jézustól tanultak megőrzésére buzdítani. Talán így szalonképesebben:

Testvéreim!

A hatalom emberei minden korban tehetnek, amit akarnak, de mi ne legyünk játékszerei semmiféle hatalomnak.

Ne jobbra, se balra ne térjünk le a jézusi Útról!

Maradjunk hűségesek a felismert jézusi igazságokhoz.

Mert Jézus ma is szól hozzánk:

Szeressetek!

Senkit ne gyűlöljete! Még az ellenséget sem!

A gyűlölet terjesztésében részt ne vegyete!

A rászorulókon, a bajbajutottakon, az üldözötteken segítete!

Szívetek kapuját senki elől be ne zárjátok!

Ne féljete! Se a jelentől, se a jövőtől!

Se az ismerőtől, se az idegentől!

A tőlem tanult eszményeket senki és semmi kedvéért meg ne tagadjátok, és el ne áruljátok!

--- Kérem, hogy a Szerető Isten erősítsen meg minket ebben! Amen.

[Kovács László prédikációja

elhangzott 2017. augusztus 20-án, Vépen a BNT zárómisén]